

"Ingen skal
bli utsatt for
seksuelle
overgrep"

Årsrapport 2018

Innhold

Tilbakeblikk på 2018 ved daglig leder	3
1.0 Om Fellesskap mot seksuelle overgrep	4
1.1 Tilknyttede sentre	4
1.2 Formål og vedtekter	4
1.3 Styret	5
1.4 Personalsituasjon og drift	5
1.5 Finansiering	5
1.6 Regnskap	5
2.0 Arbeid i 2018	6
2.1 Møter	6
- Styremøter	6
- Årsmøte	6
- Ledernetverk	6
- Landskonferanse	6
2.2 Prosjektarbeid	6
2.3 Politikk og kommunikasjon	8
2.3.1 Politikk	8
2.3.2 Kommunikasjon	9
3.0 Regnskap og revisjonsberetning	11

I 2018 har vi som samfunn snakket om seksuelle overgrep kanskje mer åpent enn noen gang tidligere. Anerkjennelsen av hvor stort omfanget er, nyanser rundt hva det er og hvor stor skade det kan påføre mennesker, har blitt større. Vi har hatt debattene i kjølvannet av #Metoo, og som norske medier dekket grundig. Fredsprisen ble viet kampen mot seksualisert vold brukt som våpen i krig og væpnede konflikter. I 2018 feiret vi også ettårsdagen til ratifiseringen av Istanbulkonvensjonen, Europarådets konvensjon om forebygging og bekjempelse av vold mot kvinner og vold i nære relasjoner.

Til tross for dette, har det vært et stille år fra regjeringens side. I februar leverte vi ti anbefalinger til det videre arbeidet med sentrene, basert på rapporten som Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA) kom med på tampen av 2017. Vi er spent på hvordan Barne- og likestillingsdepartementet vil svare på disse anbefalingene, og vi ser også fram til å se hvilke tiltak regjeringen har i den kommende handlingsplanen mot voldtekt.

FMSO jobber fortsatt for å imøtekomme Opptrappingsplanen mot vold og overgrep 2017 – 2021, og stortingets mål om at «et offentlig støttet tilbud skal være nasjonalt likeverdig og tilrettelagt for brukere som kan ha særlige utfordringer, blant annet personer med funksjonsnedsettelse og personer med innvandrerbakgrunn» (Opptrappingsplanen mot vold og overgrep 2017 - 2021).

I implementeringen av den faglige plattformen har ett av tiltakene vært å lage veiledere som skal gi faglig støtte og veiledning til sentrene om hvordan de kan ha et likeverdig tilbud til ulike grupper. På bakgrunn av innspill fra senterledere holder vi nå på å utarbeide de fire første veilederne: Tilpasset tilbud for minoriteter, Tilpasset tilbud for alle kjønn, Tilpasset tilbud for personer med funksjonsnedsettelse og Tilpasset tilbud for barn under 18 år.

Offentlige virksomheter er lovpålagt å gi likeverdige tjenester, og arbeidet med veilederne har vist hvor mye ressurser dette faktisk krever. Vi har hatt en person som har jobbet fulltid med veilederne store deler av høsten, vi har satt sammen og hatt møter med, referansegrupper bestående av fagpersoner og senteransatte og vi har skrevet, omskrevet og skrevet igjen. Veilederne kommer til å bli en del av en nettressurs i løpet av våren 2019, og her vil det også legges ned mye arbeid for at den skal bli så god at den innbyr til bruk. Det er en selvfølge at hele befolkningen skal ha et likeverdig tilbud ved landets sentre, men det er viktig å anerkjenne den arbeidsinnsatsen som kreves for å få dette til.

FMSO håper å se mer handling fra politikerne i 2019. Den nye regjeringsplattformen gir håp om en mer offensiv politikk, og en av oppgavene til FMSO det kommende året blir å sørge for at ord blir handling. Selv om 2018 var et godt år for åpenhet og oppmerksomhet rundt temaet, er det fremdeles langt igjen til visjonen vår om at *Ingen skal bli utsatt for seksuelle overgrep*.

Oslo, 29. januar 2019

Ingvild Hestad Torkelsen
Daglig leder

1. FELLESSKAP MOT SEKSUELLE OVERGREP

FMSO ble etablert i 1999 og er fellesorganisasjonen til landets sentre mot incest og seksuelle overgrep og Dixi Ressurscenter mot voldtekt. Stiftelsen har 20 tilknyttede sentre og driftes av midler fra Barne-, ungdoms og familiedirektoratet, og fra en årlig kontingent fra sentrene.

1.1 Tilknyttede sentre

I 2018 har følgende sentre vært tilknyttet stiftelsen:

1. Incestsenteret i Vestfold
2. Krise- og incestsenteret i Follo
3. Krise- og incestsenteret i Fredrikstad
4. Støttesenter mot incest og seksuelle overgrep Oslo
5. Senter mot seksuelle overgrep Agder
6. Senter mot incest og seksuelle overgrep Hordaland
7. Senter mot incest og seksuelle overgrep Møre og Romsdal
8. Senter mot incest og seksuelle overgrep Nord-Trøndelag
9. Senter mot incest og seksuelle overgrep Nordland
10. Senter mot incest og seksuelle overgrep Sogn og Fjordane
11. Støttesenter mot incest og seksuelle overgrep Oppland
12. Senter mot incest og seksuelle overgrep Rogaland
13. Støttesenter mot incest og seksuelle overgrep Hamar
14. Senter mot incest og seksuelle overgrep Vest-Finnmark (Alta krise- og incestsenter)
15. Senter mot incest og seksuelle overgrep Sør-Trøndelag
16. Senter mot incest og seksuelle overgrep Telemark
17. Støttesenter mot incest og seksuelle overgrep Troms
18. Dixi ressurscenter mot voldtekt
19. Senter mot incest og seksuelle overgrep Elverum
20. Støttesenter mot incest og seksuelle overgrep Harstad

1.2 Formål og vedtekter

FMSO har følgende formål:

- Samle sentre mot incest og seksuelle overgrep i Norge som arbeider etter selvhjelpsideologi
- Være bindeledd mellom medlemssentre for utveksling av kunnskap og erfaring
- Etablere felles kontaktpunkt på landsbasis
- Fungere som medlemssentrenes talerør i kontakt med myndigheter og media, og en høringsinstans i saker som omhandler seksuelle overgrep
- Være pådriver for medlemssentrenes kvalitets- og utviklingsarbeid

En fullstendig oversikt over vedtektene i FMSO finnes på [fmso.no](https://www.fmso.no)

1.3 Styret

Styret har i 2018 bestått av syv personer, hvorav en er vararepresentant. Følgende personer satt i styret etter årsmøtet 19. juni:

Styreleder

Annette Holte Kongsberggruppen

Nestleder

Geir Borgen NKVTS

Styremedlemmer

Hanne Pedersen Blå kors

Chatrine Elholm Smiso Sogn og Fjordane

Grace Ellen Gjuvsland Smiso Hordaland

Lars Due-Tønnessen Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

Vararepresentant

Rannveig Kvifte Andresen Dixi ressurscenter mot voldtekt

1.4 Personalsituasjon og drift

Daglig leder skulle etter planen tilbake i jobb i august 2018, men sa i juni opp sin stilling. Ny daglig leder, Ingvild Hestad Torkelsen, var på plass 1. oktober. Sunniva Lundh har jobbet som konsulent i en 50 % stilling hele året. Hedda Hakvåg ble ansatt i en fem måneders prosjektstilling fra 1. oktober.

FMSO har kontor i Actis sitt kontorfellesskap i Torggata 1 i Oslo sentrum.

1.5 Finansiering

FMSO har i 2017 vært finansiert av driftstilskudd fra Barne- ungdoms- og familiedirektoratet med kr. 1 410 462,-.

De tilknyttede sentrene betaler 0,5% av budsjettet sitt i kontingent til FMSO. I 2017 utgjorde dette kr. 552 063,-.

Kompetansesenter for kriminalitetsforebygging (KFK) tildelte kr. 700 000,- i prosjektmidler til prosjektet «Veiledere til faglig plattform».

Samlet inntekt i 2018 har vært kr. 2 662 525,-.

1.6 Regnskap

Resultatregnskapet for 2018 viser et overskudd på kr. 214 889,-. Overskuddet skyldes en inndekning av et underskudd fra 2017, og at en del av medlemskontingenten er satt av til egenkapital som skal romme nok midler til å drifte organisasjonen i tre måneder uten inntekter.

Styret kjenner ikke til noen forhold av viktighet for å bedømme stiftelsens stilling og resultat som ikke fremgår av regnskapet og balansen med noter. Årsregnskapet gir derved et rettviseende bilde av

stiftelsens inntjening, likviditet og finansielle stilling. Det er heller ikke etter regnskapsårets utgangspunkt intrådt forhold som etter styrets syn har betydning for bedømmelsen av regnskapet.

Regnskapet for 2018 er utført av Helder Fernandes i Actis – rusfeltets samarbeidsorgan.

Revisor er Agder Revisjon AS.

FMSO er forsikret via yrkesskadeforsikring og reiseforsikring i If. Styremedlemmene har ansvarsforsikring i If. FMSO har offentlig tjenestepensjon i KLP. Årsregnskap for 2018 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift.

2. ARBEID I 2018

2.1 Møter

Styremøter

Det ble gjennomført fem styremøter i 2018 og 37 saker var oppe til behandling.

Årsmøte

Årsmøtet ble avholdt 19. juni. Det ble gjennomført valg av nye styremedlemmer. 11 daglige ledere møtte.

Ledernetverk

FMSO opprettet i 2017 et ledernetverk for de tilknyttede sentrene i samarbeid med Hovedorganisasjonen Virke. Samlingene på vårsemesteret i 2018 ble ledet av Virke.

På de to samlingene om høsten brukte vi en annen ekstern møteleder til å sette i gang utviklingsprosesser som skal samle og styrke FMSO og de tilknyttede sentrene.

Det er stor oppslutning om ledernetverket, og det er en viktig møteplass der FMSO har mulighet til å være pådriver for et mer likeverdig tilbud og et felles faglig grunnlag.

Landskonferansen

Landskonferansen 2018 gikk av stabelen i Molde 6 - 8. juni. Overordnet tema for konferansen var barn med skadelig seksualisert adferd.

2.2 Prosjektarbeid

Veiledere til den faglige plattformen

En del av FMSO sin strategi for 2017-2021 er: «ved å være en stabil og forutsigbar organisasjon blir FMSO samlende for alle landets sentre og kan således jobbe med felles mål». I arbeidet med å jobbe for å være den foretrukne interesseorganisasjonen for sentre mot incest og seksuelle overgrep, ble det i 2017 laget en felles faglig plattform for sentrene som er tilknyttet FMSO.

I 2018 ble det søkt om prosjektmidler hos Kompetansesenter for Kriminalitetsforebygging (Kfk) for å supplere plattformen med følgende veiledere: Tilpasset tilbud til minoriteter, tilpasset tilbud til personer med nedsatt funksjonsevne, tilpasset tilbud til alle kjønn, tilpasset tilbud til barn under 18 år.

De fire veilederne ble prioritert etter en spørreunde på sentrene om hva de ønsket mer kunnskap om. Det ble etablert arbeidsgrupper til hver veileder, og det har vært to møter i hver arbeidsgruppe. Følgende personer har deltatt i gruppene:

Tilpasset tilbud til minoriteter:

Navn	Arbeidsplass	Stilling
Lillian Skevik	Smiso Hordaland	Faglig veileder
Amina Benattou	Smiso Oslo	Seniorkonsulent
Astrid Eriksen	Oslomet	Førsteamanuensis Fakultet for helsevitenskap
Susanne Demou Ødegaard	Skeiv verden	Daglig leder
Parvin Kiamanesh	NKVTS	Forsker ved seksjon for vold og traumer – barn og unge
Arabella Nuila	RVTS Øst	Spesialrådgiver, psykologspesialist
Ifrah Ciyow		Sykepleier, Forfatter, Foredragsholder

Tilpasset tilbud til personer med nedsatt funksjonsevne

Navn	Arbeidsplass	Stilling
Laila A. Nøsen	Smiso Møre og Romsdal	Veileder
Hilde Ringø Johansen	SMISO Sør - Trøndelag	Faglig veileder
Tonje Gundersen	NOVA	Forsker
Cato Lie	Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon	Seniorrådgiver
Anette Remme	Unge Funksjonshemmede	Prosjektleder Seksuell helse
Marte Oppedal Vale	Hørselshemmedes landsforbund	Interessepolitisk rådgiver

Tilpasset tilbud til alle kjønn

Navn	Arbeidsplass	Stilling
Bjørn Aasmoe	Smiso Troms	Veileder
Ida Marie Kjellemo Myklestad	Smiso Oppland	Daglig leder
Anders Zander Bellemann	SSMM	Daglig leder
Nanna Klingenberg	Rosa kompetanse (FRI)	Tiltaksleder
Norman Anderssen	Universitetet i Bergen	Professor
Ole Bredesen Nordfjell	Reform	Seniorrådgiver
Jarle Holseter	Utsatt mann	Daglig leder
Tove Smaadahl	Krisesentersekretariatet	Daglig leder

Tilbud til barn under 18 år

Navn	Arbeidsplass	Stilling
Unni Marie Helgesen	Krise- og incestsenteret i Follo	Faglig veileder
Bente Eriksen Tøndel	Smiso Sør-Trøndelag	Faglig veileder

Ann Kirsti Gamst	Smiso Troms	Veileder
Jon-Håkon Schultz	Universitet i Tromsø	Professor
Silje Vold	Redd barna	Spesialrådgiver
John Are Jonassen	Stine Sofies Stiftelse	Jurist
Marta Slinde (lagt til etter møte 1)	Smiso Oslo	Daglig leder

Vi ble tildelt kr. 700.000 til arbeidet. 1. oktober tiltrådte Hedda Hakvåg inn i en prosjektstilling med ansvar for å skrive veilederne. Veilederne blir ferdige i løpet av våren 2019 og skal da integreres i nettressursen som springer ut av den faglige plattformen.

2.3 *Politikk og kommunikasjon*

2.3.1 *Politikk*

Møter

27. februar

«Forum for samarbeid mellom frivillige organisasjoner og nasjonale myndigheter i arbeidet mot vold i nære relasjoner». Møte hos Justis- og beredskapsdepartementet.

09. mars

Referansegruppemøte i TryggEst (Bufdir). TryggEst er et system som skal bidra til å avdekke og forhindre overgrep mot voksne mennesker som i liten eller ingen grad er i stand til å beskytte seg selv. Systemet prøves ut i 12 kommuner og bydeler i perioden 2018-2020. Det var også møte den 12. oktober og en work shop 13. september.

11. juni

Rundebordsmøte med statsråd Linda Hofstad Helleland. Tema for møtet: Status for arbeidet med opptrappingsplanen og hvor innsatsen bør styrkes fremover.

13. juni

Innspillsmøte hos Justis- og beredskapsdepartementet om ny handlingsplan mot voldtekt. Bakgrunn for møtet: «Det pågående arbeidet med en ny tverrdepartemental handlingsplan mot voldtekt. Handlingsplanen skal peke på utfordringer og tiltak knyttet til forebygging, helhetlig oppfølging av voldtekts ofre i møte med politi og offentlig hjelpeapparat og effektiv irettføring. I forbindelse med dette arbeidet ønsker Justis- og beredskapsdepartementet å invitere viktige aktører innen fagfeltet til et innspillsmøte.» Fra paraplyen deltok FMSO og Dixi ressurscenter mot voldtekt.

29. august

Møte med Kjell Ingolf Ropstad. Rannveig Kvifte Andresen (Dixi) og Ingvild Hestad Torkelsen møtte Kjell Ingolf Ropstad for å drøfte utfordringene til sentrene når det kommer til muligheter for vekst, begrensningene i finansieringsordningen og nødvendigheten av en styrking av administrasjonen i FMSO.

04. september

Møte med statsråd Linda Hofstad Helleland. Styreleder Annette Holte, styremedlem Grace E. Gjuvsland (Smiso Hordaland) og daglig leder Ingvild Hestad Torkelsen møtte statsråden for å drøfte sentrene sin finansordning.

Annet

- Høring om forslag til statsbudsjettet. FMSO v/Rannveig Kvifte Andresen, Ingvild Hestad Torkelsen og Sunniva Lundh deltok på budsjettøring i Familie- og kulturkomiteen 18. oktober.
- Leverte høringsuttalelse for den nye læreplanen i grunnskolen i oktober.
- Leverte innspill til ny folkehelsemelding i november.

2.3.2 Kommunikasjon

Arbeidet med fmsso.no

FMSO fikk nye nettsider i 2018. Sidene danner utgangspunktet for nettressursen som kommer i 2019 og som skal inneholde den faglige plattformen, veiledere, og fagressurser (inkludert lovverk).

Nettsidene er laget av kommunikasjonsbyrået Bardus design (bardusdesign.no).

Informasjonsarbeid

Kronikk i Dagsavisen 31. oktober:

Den foreslåtte prisjusteringen til sentrene i statsbudsjettet for 2019 ikke er nok hvis man skal klare å oppfylle målene i Opptappingsplan mot vold og overgrep (2017 – 2021). Sentrene opplever en betydelig økning i antall henvendelser, og det trengs en reell satsing for å sikre et likeverdig tilbud over hele landet. [Ingen kan erstatte støttesentrene.](#)

Lanserte kampanjefilm i forbindelse med verdensdagen for forebygging av vold og overgrep mot barn og unge 19. november.

Styret i Fellesskap mot seksuelle overgrep

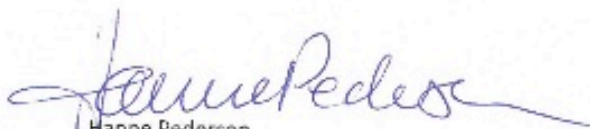
Oslo, 05. februar 2019

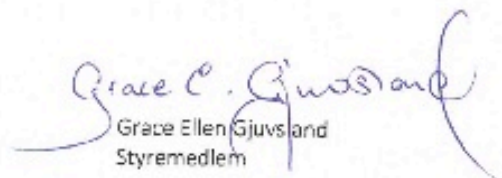
Annette Holte
Styreleder

Geir Borgen
Nestleder

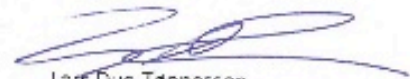
Hanne Pedersen
Styremedlem

Grace Ellen Gjuvsland
Styremedlem

Chatrine Elholm
Styremedlem

Lars Due-Tønnessen
Styremedlem